

แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบางยาง

พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔

ส่วนที่ ๕

การติดตามและประเมินผล

ส่วนที่ ๕

การติดตามและประเมินผล

๕.๑ การติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ หมวด ๖ ข้อ ๒๘, ข้อ ๒๙ การติดตาม และประเมินผล แผนพัฒนาที่กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนานั้นคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรีร่วมกับคณะทำงานติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี ดำเนินการศึกษาแนวทาง วิธีการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา เพื่อนำมาเป็นแนวทางขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี การศึกษาดังกล่าวได้ดำเนินการตามแนวทาง คือ

๑. จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการ และคณะทำงานติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

๒. ลงพื้นที่เพื่อดำเนินการติดตามและประเมินผลกิจกรรม/โครงการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี ทำให้รับทราบข้อมูล ข้อเท็จจริงในการดำเนินแผนงาน/โครงการตามยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี

๓. กำหนดการติดตามและประเมินผลเป็นรายไตรมาส คือ ไตรมาสที่ ๑ (ตุลาคม – ธันวาคม) ไตรมาสที่ ๒ (มกราคม – มีนาคม) ไตรมาสที่ ๓ (เมษายน – มิถุนายน) และ ไตรมาสที่ ๔ (กรกฎาคม – กันยายน) โดยการติดตามดังกล่าวเป็นการติดตามผลการดำเนินงานในแต่ละโครงการว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์เป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจเป็นร้อยละ รวมทั้งจัดทำรายงานผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาเป็นรูปเล่ม โดยกำหนดรอบการติดตามประเมินผลในส่วนต่างๆ ดังนี้

๑. การมีส่วนร่วม คือ การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมรับรู้ ร่วมเสนอความเห็น การเสนอปัญหา ความต้องการ ความเดือดร้อน ซึ่งจะก่อให้เกิดความสามัคคีและความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน

๒. ความเพียงพอ คือ การศึกษาเกี่ยวกับความใส่ใจในประเด็นของความเพียงพอต่อการดำเนินกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ในแผนดำเนินงาน ความเพียงพอเป็นการวิเคราะห์ว่า ทรัพยากรเพียงพอที่จะแก้ไขปัญหาที่ได้อย่างเหมาะสมหรือไม่

๓. ความจำเป็น คือ การประเมินผลเพื่อที่จะทราบว่า โครงการพัฒนาที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรีดำเนินการนั้น ตรงกับความต้องการของประชาชน หรือไม่สามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนที่แท้จริงของประชาชนได้หรือไม่

๔. ความรับผิดชอบ คือ การที่คณะผู้บริหาร ข้าราชการทั้งฝ่ายการเมืองและข้าราชการประจำตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่อย่างดียิ่ง โดยมุ่งให้บริการแก่ประชาชนเพื่ออำนวยความสะดวกต่างๆ มีความรับผิดชอบต่อความบกพร่องในหน้าที่การงานที่ตนรับผิดชอบอยู่ และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขปัญหาได้ทันทั่วทั้ง

๕. ผลประโยชน์ที่ได้รับ คือ การเปรียบเทียบระหว่างผลที่เกิดขึ้นจริง กับผลที่คาดหวังไว้ และพิจารณาผลสำเร็จของโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ ซึ่งถือว่า เป็นการประเมินประสิทธิผล (Effectiveness)

๖. ความคุ้มค่า คือ การตระหนักว่างบประมาณที่ใช้ในการจัดทำบริการสาธารณะมาจากภาษีของประชาชน จึงต้องใช้งบประมาณอย่างประหยัดและคุ้มค่า เพื่อสนองความต้องการที่จำเป็นของประชาชนและมุ่งไปที่ประโยชน์ของประชาชนโดยส่วนรวมอันเป็นหลักการที่สอดคล้องตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance)

๗. ความพึงพอใจ คือ การประเมินความพึงพอใจโดยรวมของการดำเนินงานตามโครงการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางยาง ซึ่งหากประชาชนมีความพึงพอใจในการดำเนินงานตามโครงการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางยางแล้ว ถือว่าโครงการดังกล่าวประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง

ระเบียบ วิธีในการติดตามและประเมินผล

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ หมวด ๖ ข้อ ๒๘, ข้อ ๒๙ กำหนดให้ผู้บริหารท้องถิ่น แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย

- (๑) สมาชิกสภาท้องถิ่นที่สภาท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสามคน
- (๒) ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน
- (๓) ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน
- (๔) หัวหน้าส่วนการบริหารที่คัดเลือกกันเองจำนวนสองคน
- (๕) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน

โดยให้คณะกรรมการเลือกกรรมการหนึ่งคนทำหน้าที่ประธานคณะกรรมการและกรรมการอีกหนึ่งคนทำหน้าที่เลขานุการของคณะกรรมการ ซึ่งกรรมการดังกล่าวมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปีและอาจได้รับการคัดเลือกอีกได้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

๑. กำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา
๒. ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

๓. รายงานผลและเสนอความเห็น ซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น และคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อม ทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยภายในสิบห้าวัน นับแต่วันรายงานผลและเสนอความเห็นดังกล่าวและต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวัน โดยอย่างน้อยปีละสองครั้งภายในเดือนเมษายนและภายในเดือนตุลาคมของทุกปี

๔. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร

๕.๒ การติดตามและประเมินผลโครงการ

วิธีการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบางยาง การติดตามและประเมินผล ดำเนินการใน ๒ ลักษณะ

๑. การศึกษาข้อมูล เอกสาร หลักฐานต่าง ๆ เช่น
 - แผนพัฒนาสี่ปี
 - ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี
 - รายงานผลการดำเนินงานโครงการหมวดเงินอุดหนุน

๒. การประเมินเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาถึงระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบางยาง ดังนี้

กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผล

- แบบที่ ๑ แบบประเมินตนเองในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลบางยาง
- แบบที่ ๒ แบบติดตามผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- แบบที่ ๓ แบบประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์
- แบบติดตามและประเมินผลความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบางยาง ในภาพรวม

๓. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

โดยการสัมภาษณ์ประชาชนในพื้นที่ ๒๐ ตัวอย่าง/ต่อโครงการ และการสังเกตสภาพการณ์แวดล้อมที่ดำเนินการในพื้นที่นั้น ๆ รวมถึงวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ

๔. ขั้นตอน/กระบวนการจัดการติดตามและประเมินผล

- เตรียมความพร้อมและทำความเข้าใจในกระบวนการจัดทำ
- รวบรวมข้อมูล ปัญหาอุปสรรค ความต้องการ และศักยภาพในด้านต่างๆ
- วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำมากำหนดประเด็นและรูปแบบในการติดตามและประเมินผล
- กำหนดวัตถุประสงค์ และเป้าหมาย
- กำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา
- ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

๕.๓ สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวม

๑. การติดตามและประเมินผลเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานว่าเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้หรือไม่ มีปัญหาอุปสรรคอย่างไร เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารในการกำหนดทิศทางขององค์กร

๒. การประเมินผล เป็นกระบวนการกำหนดรูปแบบในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลและนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลที่เกิดขึ้น เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย เพื่อนำผลที่ได้ไปใช้ประกอบในการแก้ไขปัญหาและตัดสินใจทางเลือกที่เหมาะสมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปราจีนบุรี

๓. การประเมินผลช่วยชี้ให้เห็นความสำคัญของแต่ละโครงการตามลำดับก่อนหลังโดยจะสามารถทราบได้ว่าโครงการใดมีความจำเป็นเร่งด่วนกว่ากัน ทั้งนี้เพื่อช่วยแก้ปัญหาในการคัดเลือกโครงการ ตลอดจนช่วยลดความกดดันจากอำนาจทางการเมือง อันเนื่องมาจากโครงการมีจำนวนมาก แต่เงินทุนสนับสนุนมีจำนวนจำกัด ดังนั้น การประเมินผลโครงการต่าง ๆ อย่างมีระบบและครบถ้วนทุกขั้นตอน จะทำให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ที่น่าเชื่อถือ ซึ่งจะช่วยให้มั่นใจได้ว่า โครงการใดควรจะได้รับพิจารณาให้การสนับสนุน และโครงการใดควรจะให้การสนับสนุนในลำดับถัดไป

๔. การประเมินผลช่วยให้ได้ข้อมูลย้อนกลับจากผู้รับบริการ ข้อมูลประเภทนี้ทำให้ทราบถึงข้อจำกัดและปัญหาต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน เพื่อนำมาปรับปรุงโครงการ ตลอดจนเพื่อก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ให้และผู้รับบริการ

๕.๔ ข้อเสนอแนะในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในอนาคต

องค์การบริหารส่วนจังหวัดตำบลบางยาง สามารถนำรายงานการติดตามและประเมินผลการจัดทำและแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติตามแผนพัฒนาสี่ปี ประจำปีงบประมาณ และที่เพิ่มเติมมาตรวจสอบวิเคราะห์ตามอำนาจหน้าที่และภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นข้อมูลในการจัดทำโครงการ/แผนงาน และประกอบในการกำหนดทิศทางการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลบางยาง โดยสามารถจัดสรรงบประมาณเวลา และทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ